

Výstava k 100. výročí založení republiky

28. října uplynulo 100 let od vzniku Československa. Je to významné výročí vzniku samostatného státu, jehož kořeny sahají hluboko do historie. 100 let našeho státu je úžasný velký příběh, který psaly generace našich rodičů a prarodičů, dalších 100 let začne psát generace našich žáků.

Vědomi si toho, že velikost národa se pozná podle jeho vztahu k vlastní minulosti, rozhodli jsme se k tomuto důležitému datu vytvořit něco výjimečného. Něco, co nám připomene historii naší země spolu s důležitými událostmi. Něco, díky čemu se ohlédneme zpět a vrátíme se ve vzpomínkách k dětství našich rodičů a prarodičů.

Z toho důvodu jsme v rámci vyučování uspořádali dva projektové dny, ve kterých se vydala každá třída 5.- 9. ročníku spolu se svými učiteli po stopách historie našeho národa, naší státnosti a zmapovala tu zajímavou část, která je zaujala, a následně ji prezentovala formou výstavního panelu. Náměty panelů hledali žáci podle svých společných zájmů nebo ve vzpomínkách pamětníků. Vzniklo tak 14 různorodých panelů, které nám umožňují nahlédnout na 100 let od založení republiky až po dnešní dobu. A protože jsme chtěli být ještě více kreativní, „rozsvítili“ jsme budovu školy na náměstí 1. máje 100 vlajkami České republiky. Slavnostním vyvrcholením projektových dní bylo uspořádání výstavy pro širokou veřejnost v prostorách Centra volnočasových aktivit.

ZŠ CHRASTAVA
Vás srdečně zve
na

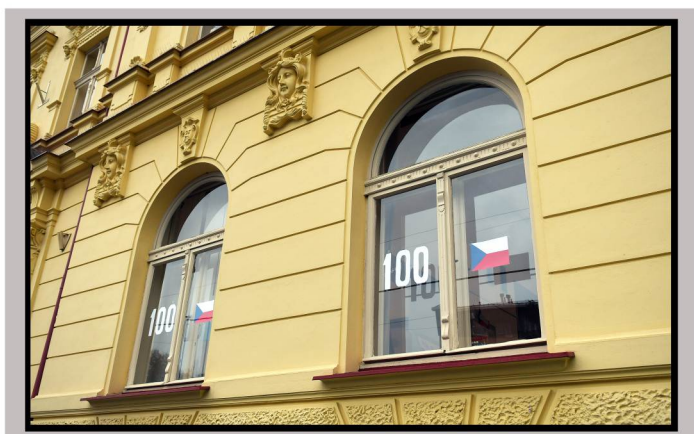
VÝSTAVU

**k 100. výročí
založení republiky**

23. října – 26. října 2018

**15:00 – 17:00
v prostorách CVA**

Slavnostní zahájení se koná 23.10.2018 v 15:00

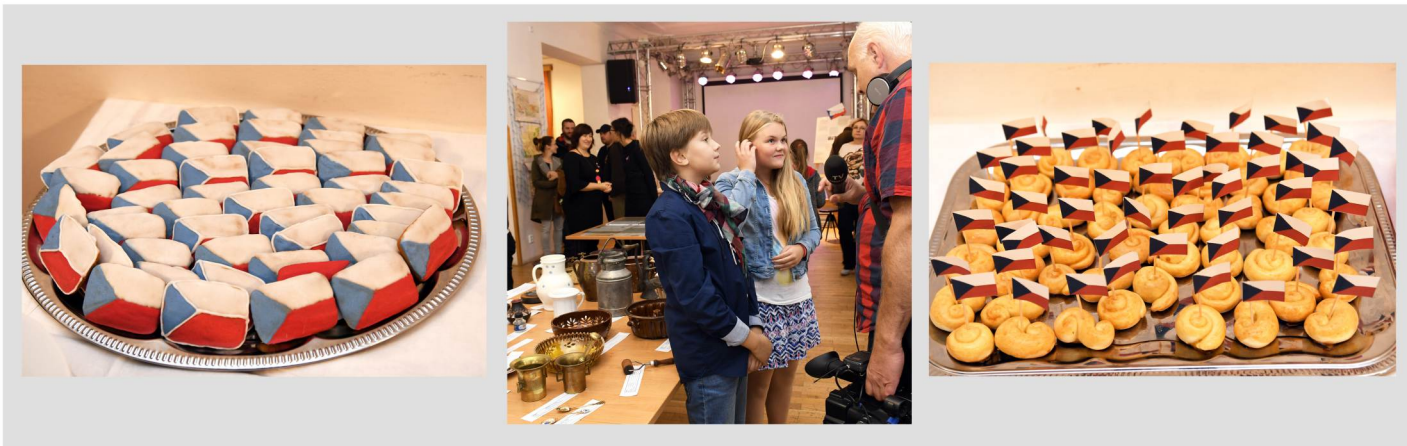
Na výstavě byly k zhlédnutí nejen jednotlivé panely tříd, ale i různé dobové exponáty. Za zmínku stojí fotografie, mince a bankovky, hračky a zábavné hry, technické předměty, úřední dokumenty a listiny, knihy a v neposlední řadě přehlídka různých předmětů z domácnosti.

Organizaci a zároveň i instalaci výstavy měl na starosti žákovský parlament, jehož členové se v rámci příprav účastnili školení na téma „Jak se tvoří výstava“.

Žáci z parlamentu nejen dohlíželi na klidný průběh výstavy, ale také připravili občerstvení pro slavnostní vernisáž. Na celém průběhu výstavy mají velkou zásluhu a patří jim poděkování.

Děkujeme také všem maminkám, které napekly dobroty pro slavnostní zahájení výstavy.

Těší nás pozitivní ohlasy veřejnosti a pochvalné komentáře v knize návštěv. Je to známka toho, že se žákům a jejich učitelům výstava velmi podařila a všichni jsme tak důstojně oslavili 100. narozeniny naší republiky. Rozhodli jsme se proto přesunout exponáty do prostor městského muzea a prodloužit výstavu do 15. listopadu.

Aleš Trpišovský, ředitel školy

Petra Burešová, Markéta Mézlová, koordinátorky žákovského parlamentu

Fotografie ze zahájení výstavy

Výměnný pobyt v Eichstättu

V termínu od 15. října do 19. října se zúčastnili naši vybraní žáci 8. a 9. tříd výměnného pobytu v bavorském městečku Eichstätt. Základní škola spolu s paní učitelkou Irenou Lejskovou organizuje tento pobyt každé dva roky díky partnerství mezi Chrastavou a německým městem Eichstätt.

V pondělí ráno jsme se tedy vydali se 14 dětmi mikrobusem za naše české hranice až do Bavorska. Cestou jsme se zastavili ve starobylém městě Regensburgu, kde jsme si prohlédli kamenný most již z 12. století. Dále jsme viděli dominantu Regensburgu – katedrálu Sv. Petra a další zajímavosti. Po prohlídce jsme pokračovali směr Eichstätt, kde na nás již kolem 18. hodiny čekal pan ředitel místní školy a především očekávané rodiny s dětmi, u nichž měly naše děti trávit celý týden. Po vřelém přijetí a chvilce napětí byly naše děti společně představeny německým rodinám, které s nimi pak odjely do svých domovů.

V úterý ráno již jsme se drželi přesně naplánovaného programu, začali jsme krátkým výletem autobusem na místo s názvem „Figurenfeld“, což byly zajímavé sochy na okraji města. Dopoledne jsme stihli ještě Informační centrum přírodního parku Altmühltal. Následoval oběd ve školní jídelně, kde děti mohly ochutnat německé speciality. Odpoledne nás čekala procházka na hrad společně s německými dětmi. Na hradě jsme navštívili muzeum se zkamenělinami, kde nás provázel německý průvodce, který si pro nás připravil překvapení. Děti měly prohlídku spojenou s workshopem, kde si vyráběly vlastní zkameněliny ze sádry. Téměř každé dvojici se odlitek povedl, a tak si na památku mohli odnést vlastní výrobek. Poté jsme se přesunuli procházkou přes „Frauenberg“ až do tradiční bavorské restaurace Trachtenheim, která pro nás připravila nejen chutnou večeři, ale především ukázkou bavorských lidových tanců. Po chvilce pozorování byly děti vyzvány k tanci a učily se různé kroky a variace. Pro některé to byl opravdový zážitek. Ve večerních hodinách se děti přesunuly ke svým německým rodinám.

Ve středu nás čekala prohlídka městem s panem průvodcem, poté přijetí na radnici se zástupcem města s krátkou přednáškou o městě. Na památku si každý odnesl hrníček s logem města a sladkosti. Po obědě ve školní jídelně jsme si mohli všichni vyzkoušet kuželky. Děti si hru společně se svými německými kamarády moc užily. Bylo zajímavé pozorovat, jak navzájem bez zábran všichni komunikovali a společně se bavili. Po kuželných již následoval vlastní program každé rodiny. Záleželo na nich, jak s časem naloží. My jsme byli zvědaví, co ještě naše děti zažijí.

Německí hostitelé si většinou připravili bohatý program. Někteří šli do plaveckého bazénu nebo na horolezeckou stěnu, jiní jeli do nedalekého nákupního centra, další byli pozváni do restaurace.

Ve čtvrtek nás čekala návštěva v „Dunkelcafé“ – beseda se slepcem, dále účast na jedné vyučovací hodině. Následovala prohlídka školy s panem ředitelem. Děti byly překvapené vybavením učeben a celé školy. Moc se jim škola líbila. Odpoledne nás čekalo sportovní odpoledne v tělocvičně, tam si vyzkoušeli tradiční a netradiční hry opět společně se svými německými hostiteli. Po dvou hodinách jsme se rozešli a děti čekal poslední večer v německých rodinách.

Poslední den v pátek nás čekalo rozloučení s německými dětmi a s učiteli, nechyběl ani pan ředitel. Následoval odjezd domů, cestou jsme měli naplánovanou vyjížďku lodí po Dunaji z Kelheimu do kláštera Weltenburg. Kvůli nedostatku vody v řece se projížďka lodí nekonala. Po krátké procházce stezkou kolem Dunaje jsme vyrazili do Čech. Doma v Chrastavě jsme se ocitli kolem šesté hodiny.

Výměnný pobyt musíme hodnotit velmi kladně. Děti měly nejen možnost poznat starobylé město Eichstätt, školu, německé kamarády, ale i si vyzkoušet komunikaci v cizím jazyce, domluvit se v rodinách a poznat místní zvyky. Naši žáci se již těší na března, kdy je naplánován pobyt německých dětí u nás.

Daniela Pustková, Irena Lejsková

☹ Pokračování na další straně. ☹

Postřehy dětí:

Veronika Je to taková zkušenost si vyzkoušet mluvit s člověkem, co nemluví vaším jazykem. Byl to velký zážitek bydlet v jiné rodině a přizpůsobit se jejímu režimu. Kdybychom jeli s rodiči, tak je to úplně jiné. Našli jsme si nové kamarády, kteří v březnu přijedou za námi.

Alex a Sára Eichstätt je velice nádherné město s krásnými památkami. Jsou tam příjemní lidé, kteří vám rádi poradí.

Marie Výměnný pobyt v Eichstättu se mi moc líbil. Eichstätt je krásné město, které je uprostřed nádherného přírodního německého parku Altmühlal. Pobyt v Německu mi přinesl hodně kladných zkušeností. Ve městě se mi nejvíce líbila radnice s prostorem zástupce starosty. Jsem ráda, že jsem absolvovala tento výměnný pobyt a poznala spoustu milých a vstřícných lidí.

ŠKOLA VOLÁ - první den prvních tříd

Po prázdninách se vrací žáci do svých tříd. Ale pro prvňáčky se z důvodu probíhající rekonstrukce jedné ze školních budov chystaly nové prostory. Zázemí jsme našli v mateřské škole. V červnu začalo stěhování a o prázdninách se dvě třídy vyzdobily a připravily pro nastávající školáky.

3. září bylo všechno nachystané pro 44 dětí. Ty v doprovodu svých rodinných příslušníků vcházely do budovy s odhodláním. Ze smíšených pocitů převažovalo těšení. Vždyť na ně čeká tolik nových věcí. Jen samotná cesta s aktovkou na zádech byla nevšední zážitek.

K tomuto významnému kroku přišel žákům popřát i pan ředitel školy a pan starosta s paní místostarostkou, kteří předali dětem na památku slavnostního zahájení školní docházky i pěkný dárek. Tradiční kufřík pro bezpečnou cestu věnoval všem žákům Liberecký kraj.

Víc než krátké uvítání a seznámení jsme za první den ve škole nestihli. Máme ale dostatek času na to, abychom se poznali více a mohli spolu proniknout do všech tajů a záhad, které učivo 1. třídy obnáší.

Přejeme malým školáčkům i jejich rodičům úspěšný start!

Paní učitelky

Každým rokem je 4. říjen Svátkem zvířat. V naší třídě proběhl projektový den na toto téma v pátek 5. října. Děti si po dohodě s rodiči přinesly do školy domácí mazlíčky: křečky, křečičky, morčata, králíky, zebříčky, andulky a korelu. Zvířátka jsme si představili, popsalí a poradili si, jak se o ně nejlépe starat.

Cílem celého projektu bylo téma "**Živočichové naší planety**". Uvědomili jsme si, že naše Země je rozdělena do několika podnebných pásem a v nich žijí různá zvířata vzhledem ke klimatickým podmínkám daného území světa.

Ve skupinách jsme vypracovali život v savanách, na pouštích, v deštných pralesích i v polárních oblastech. Všechny nás to velice zaujalo. Práce byly podařené a my se dozvěděli hodně nových informací.

Neučili jsme se, nebo učili? V letošním roce máme probírat podnebná pásma naší planety a živočichy, kteří v těchto oblastech žijí. My už to víme, takže jsme se učili zážitkem. To je super.

Takových akcí by mělo být více. Už nyní se těšíme na další.

Žáci 5.A s p. uč.

SVÁTEK ZVÍŘAT V 5.A

TÁHNEME ZA JEDEN PROVAZ

Letos spolu prožijeme poslední prvostupňový rok. Každým rokem se nám někdo přestěhuje, ale i přistěhuje. Stýská se nám po kamarádech, kteří nás opustili, ale také se chceme seznámit s novými spolužáky. Proto začátkem školního roku pořádně třídí akci, při které se blíže poznáváme, spolupracujeme a učíme se komunikovat. První společná akce bylo nocování pod názvem "**Všichni táhneme za jeden provaz**". Počasí nám přálo, tak jsme strávili odpoledne venku, zahráli si nové hry, u kterých jsme si museli pomáhat a spolupracovat. Opekli jsme si poslední buřtíčky a k večeru jsme se přesunuli do školní budovy na náměstí.

Čekala nás opět nová seznamovací hra, při které jsme odhalili svá tajemství před novými spolužáky a zároveň poznali my je. Bylo to zajímavé, přemýšlivé i tajemné. Večer jsme ulehli do spacáků, pobavili se pěkným filmem a šli spát. Ráno jsme zabalili, uklidili, nasnídali se a unavení, ale pobavení jsme se rozešli domů.

Bylo to fajn, těšíme se na další společnou akci.

Žáci 5.A s p. uč.

Ve čtvrtek 4. října 2018 proběhl další ročník drakiády prvňáčků a druháčků.

Na Ovčí hoře se sešlo více než 50 dětí s rodiči. Letošní počasí nás příjemně překvapilo, sluníčko svítilo, a přestože tolik nefoukalo, děti měly z pouštění draků velikou radost.

Paní učitelky jim připravily dostatek soutěží a her, do kterých se zapojili i jejich rodiče a mladší sourozenci.

Na závěr si všichni zazpívali dračí hymnu **Vyletěl si pyšný drak...** ...a domů si s sebou odnesli nejenom dobrou náladu, ale i sladkou odměnu.

Děkujeme všem, kteří přišli, a těšíme se napříště.

Třídní učitelky prvních a druhých tříd

Dračí odpoledne

Jizerskohorští velvyslanci 4.C

Se skupinou žáků jsme vyrazili na lesní naučnou stezku Harcov jakožto průzkumníci neprobádané oblasti.

Prostředí okraje CHKO Jizerské hory jsme využili jako živou učebnici a současně informace doplnili na jednotlivých zastaveních naučné stezky, obnovené v roce 2007.

Cesta byla zaměřena jak na rostlinstvo a živočišstvo lesního ekosystému, tak i na vliv člověka na krajinu Jizerských hor a její půdní a vodní poměry. Naši cestu zakončilo povídání u lesních školek, kde se účastníci seznámili s pěstováním původních jizerskohorských dřevin přírodě blízkým způsobem. Účastníci programu se stali jizerskohorskými velvyslanci.

Renata Hochmanová, Hela Šťastná

Třída 7.A v Chotyni

Dne 8.10.2018 se 20 sportovně nadaných žáků ze 7. A v doprovodu paní učitelky K.Kaškové a M.Mézlové sešlo na vlakovém nádraží v Chrastavě. Když všichni dorazili a přivítali se s kamarády, vydali se vlakem směr Chotyně.

Po příjezdu na velké hřiště si každý našel činnost, která ho bavila. Někteří hráli fotbal, jiní jezdili na kolečkových bruslích nebo dělali gymnastiku. Na konci krásného odpoledne se vyfotila společná fotografie a poté se šlo zpátky na vlak.

Když vlak dorazil, všichni unavení a vyčerpaní nastoupili a jelo se domů. Cestou někteří vystoupili už v Bílém Kostele. V Chrastavě na nádraží se zbytek třídy rozloučil a žáci se rozešli domů. Někteří s rodiči, ostatní sami nebo s kamarády. Všichni výlet ve zdraví přežili a už se těší na další společnou akci.

M.Mikezová, 7.A

Nevěřili byste, kolik se toho dá stihnout za jedno odpoledne.

Tento výlet se poněkud lišil od předešlého, tím že se v naší cílové lokalitě nacházely dvě zajímavé turistické památky. Dohodli jsme se tedy, že program poupravíme a navštívíme obě. Abychom byli přesní, rovnou všechny tři, jelikož pramen Nisy je sám o sobě přírodní památkou. Uznejte sami, nestane se vám každý den stanout na místě, jako jsou tato... My jsme měli štěstí, zážitkové odpoledne začalo už v autobusu, kde nás řidič uvítal pohádkou pro děti – to ticho po cestě bylo velice blahodárné, vypadalo to, že děti nedostane ven z dopravního prostředku. Nakonec se zvedali chlápci, kteří se těšili na slíbené tanky. Obrněná technika rozhodně nezklamala, bylo na co se dívat. Když nás pan Janoušek provedl muzeem, povyprávěl něco o historii, exponátech, zajímavostech, dovolil dětem podrobně prozkoumat interiér tanku T-34, a aby měli opravdu na co vzpomínat, nakonec otevřel i okénko se suvenýry 😊

Po vřelém rozloučení nás čekalo pořízení 40 otisků na prameni Lužické Nisy, kam se na nás přišla podívat i místní fauna, v podobě kočky domácí. Mezitím už nás z rozhledny vyhlížela paní průvodkyně, která se nás nemohla dočkat. Seznámila nás s Nisankou, jednou z nejmladších rozhleden Jizerských hor otevřenou roku 2007, vysokou 35 m. I v tak nabitém odpoledni jsme našli prostor pro volnou chvíli her na louce. Každé z dětí využilo tuto příležitost po svém.

Vzhledem k tomu, že jsme výletníci, cestu nazpátek jsme vybrali přes kopec do Jabloneckých Pasek. Kráčeli jsme za šera, místy dokonce za mlhy...pomalu, obezřetně k našemu chrastavskému výletnímu autobusu...na pohádku.

Hela, Maruška, Renča, Pája, Petra, Kát'a a Sonka

Chrastavský výletník 2. K prameni řeky Nisy

DEN ZVÍŘAT VE III. B

4. října měli žáci III. B povolen vstup do školy se svými domácími mazlíčky. Slavil se totiž Den zvířat, a proto jsme mu v naší třídě věnovali celé dopoledne.

Děti se nejprve dověděly, proč se vůbec Den zvířat slaví. Pak už se rozběhly všechny činnosti, které se samozřejmě zvířat týkaly. Děti postupně své zvířecí kamarády představily a pohovořily o tom, jak se o ně doma starají. Zároveň ve skupinách plnily matematické a češtinářské úkoly. Při některých musely uplatnit i kreativitu a důvtip.

Během činností vznikl společný plakát, který je vlastně reflexí na příjemně strávené školní dopoledne.

Vl. Kollmannová

V hodinách českého jazyka jsme dostali za úkol zeptat se svých rodičů, prarodičů, co si pamatují z let končících na osmičku. A vzpomínky jsou opravdu zajímavé. V každém čísle Chrastavských listů uveřejníme tři ukázky. Vzpomínejte si s námi.

Hana Šnýdlová

Jak duben 1948 přetočil život mého pradědečka naruby

„Neměli bychom odejít na západ?“ Na povrch se dostávají mlhavé informace o zabavení majetku... „Ale k tomu snad nedojde. Mám tu továrnu a spoustu práce, musím se jí věnovat.“ Možná mohlo být všechno jinak, ale jak to vlastně tehdy bylo?

Roku 1917 se narodil hrdina tohoto příběhu, Václav Dvořák, do rodiny továrníka. Byl výjimečně chytrý, přesto šel nejdříve ke svému otci do učení. Až poté vystudoval strojní průmyslovou školu a následně nástavbu. Nejprve šel do jiné firmy, aby nasbíral zkušenosti. Když už jeho otce Františka vedení továrny zmáhalo, rozhodl se předat veškerou zodpovědnost svému synu Václavovi. Byl sice nejmladší ze tří sourozenců, ale jeho otec věděl, proč zvolil právě jeho. Václav byl zárukou pro další rozvoj a prosperitu továrny.

Zpočátku vedli První strojní továrnu na nábytek Václava Dvořáka společně. Postupně Františkovi docházely síly a Václav se osamostatnil. V té době se seznámil se svou budoucí manželkou Blaženou, která pocházela z jedenácti dětí. A co se týče majetku, rodiny od sebe byly propastně daleko. Rodina Blaženy byla prostá a chudá, ale Václav ji měl opravdu rád, a tak si s ní sňatek prosadil. Svatba se konala za 2. světové války a později se jim narodily tři děti. Dařilo se jim velmi dobře, ale to ještě netušili, že osud zamíchá jejich kartami velmi brzy.

25. února 1948 došlo ke státnímu převratu a Československá republika se dostala pod kontrolu komunistické strany. V dubnu se začaly znárodnovat všechny podniky, jež měly nad 50 zaměstnanců, což se týkalo i naší továrny. Komunisté jim zabavili veškerý majetek a přestěhovali z krásného velkého domu v Pacově do šedesát kilometrů vzdálené Třeště. Pro Václava to byla obrovská rána. Zabavili mu něco, co mu právem náleželo. Na chodu továrny se podílel i jeho děda s otcem a on sám věnoval většinu svého času vedení a rozvoji podniku.

Blažena i Václav dostali tu nejtěžší dělnickou práci ve firmě Interier, kde se vyráběl nábytek. Komunisté se ale přepočítali, jelikož ani jednomu těžká práce nevadila. Vzhledem k tomu, že byli opravdu pracovití a schopní, se časem vypracovali. Václav se přes nepřízeň osudu vždy dokázal o rodinu postarat a po čase pro ni postavil vlastníma rukama nový dům.

Václav se dožil sametové revoluce a tyto převratné události ho naplnily velkou radostí.

Téhož roku v prosinci Václav zemřel.

Ryvolová Adéla IX. A

Děda Miroslav Blecha

Můj děda byl přítomen 21. srpna u liberecké radnice. Tam sledoval příjíždějící ozbrojené síly (tanky) Varšavské smlouvy. Radnice byla opravována a stálo kolem ní lešení. Děda stál na úrovni vchodu do radniční restaurace. Z lešení házeli lidé prkna na projíždějící tanky. V jednom momentě začala střelba. Děda padl na zem a odplazil se ke vstupním dveřím do restaurace, které byly zavřené. Toto vše se událo ráno v 9:00 hodin. U vedlejších dveří cca 4m od dědy zastřelili tři osoby. Po skončení střelby se děda odplazil s dalšími deseti osobami za lešení naproti divadlu F. X. Šaldy. Tam se rozběhl a rozklepal. Dostal nervový šok. Asi po hodině byl schopen chůze a odešel za svou maminkou do práce.

Sklenářová Nikola VII. C

Dědova vyprávění

Děda sloužil v kasárnách v roce 1968 v Sokolově. Byl přímým účastníkem okupace Varšavskou smlouvou. Kolem 22. hodiny byl vyhlášen bojový poplach a na základě toho byla vydána ostrá munice všem jednotkám. Kolem kasáren se stavěl obranná stanoviště. Okolo 1. hodiny ranní obklíčilo devadesát tanků okupačních jednotek kasárna. Naštěstí se nic nedělo, protože rozkaz zněl – nebojovat. Po dobu čtrnácti dnů byli pod stálým dohledem kulometů. Byl to nepříjemný zážitek, ale vše se odehrálo bez ztrát na životech (myšleno v kasárnách).

Jiří Vík VII. B